

Thực trạng và các giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy giáo dục thể chất nâng cao cho sinh viên Đại học Đà Nẵng

TS. Trần Lê Nhật Quang; TS. Phạm Hoàng Tùng

TÓM TẮT:

Sử dụng phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp quan sát, điều tra xã hội học, phỏng vấn trực tiếp và toán học thống kê để đánh giá thực trạng hoạt động tập luyện ở các lớp nâng cao tại một số trường trực thuộc Đại học Đà Nẵng (ĐHĐN), trên các mặt: thực trạng về chương trình giảng dạy Giáo dục thể chất (GDTC) nâng cao tại ĐHĐN, thực trạng cơ sở vật chất; thực trạng đội ngũ giảng viên (GV), thực trạng về trình độ và kết quả học tập của sinh viên (SV) các lớp GDTC nâng cao, từ đó đề xuất một số giải pháp phát triển hiệu quả giảng dạy ở các lớp nâng cao tại các trường trực thuộc ĐHĐN.

Từ khóa: thực trạng, giải pháp, Giáo dục Thể chất, lớp nâng cao, sinh viên Đại học Đà Nẵng.

ABSTRACT:

In this study, methods such as document reference, observation, social survey, interview, and mathematical statistics are used for evaluating the training movement of advanced class students at universities belonged to the University of Danang (UD). This study also bases on the real situations of training movement of UD students, syllabus for physical education at advanced classes, facilities for physical education, basketball training staff, awareness of students about physical activities, competition results of UD team to suggest some better solutions for developing training movement at advanced classes of UD.

Keywords: Situation, solution, physical education, advanced class, students of the University of Da Nang.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

GDTC và thể thao là quan trọng hơn bao giờ hết, vì đây là thời kỳ nhạy cảm nhất để phát triển và hoàn thiện thể chất, nhân cách trong cuộc đời của con người. Một phương pháp hiệu quả nhất, nhằm giáo



(Ảnh minh họa)

dục toàn diện cho thế hệ trẻ, trong hiện tại và cả tương lai của dân tộc. Để đạt được điều này chúng ta cần đánh giá đúng thực trạng hiện nay để có giải pháp thích hợp cho đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục nước nhà.

Khoa GDTC ĐHĐN về cơ sở vật chất phục vụ cho học tập có thể nói là được trang bị tiên tiến và hiện đại nhất, điển hình như các trường Đại học Bách khoa, Đại học Kinh tế và Đại học Sư phạm... Bên cạnh các môn học theo chương trình GDTC chính thống (2 kỳ thể thao bắt buộc, 2 kỳ thể thao tự chọn) Khoa còn tạo điều kiện để SV có thể tập luyện theo đam mê và cống hiến cho ĐHĐN ở các kỳ thi đấu của nội bộ, lẫn toàn quốc bằng cách mở các lớp GDTC nâng cao. Tuy nhiên vài năm vừa qua chất lượng các lớp nâng cao vẫn chưa đạt được nhiều thành tích đáng kể cho ĐHĐN.

Xuất phát từ những vấn đề trên đề tài tiến hành nghiên cứu: “*Thực trạng và các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy GDTC nâng cao cho SV ĐHĐN*”.

Quá trình nghiên cứu đề tài đã sử dụng các phương pháp: tham khảo tài liệu, quan sát, điều tra xã hội học, phỏng vấn gián tiếp và trực tiếp; toán học thống kê và đo lường TDĐT kết hợp ứng dụng phần mềm Excel để xử lý số liệu.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng hoạt động giảng dạy theo chương trình GDTC nâng cao của Khoa GDTC ĐHĐN hiện nay

2.1.1. Thực trạng về chương trình giảng dạy GDTC nâng cao tại ĐHĐN

Hiện nay chương trình dạy học các lớp nâng cao tại ĐHĐN chỉ có 3 môn, tuy nhiên số trường được áp dụng còn hạn chế. Đề tài tiến hành thu thập và thống kê tại bảng 1.

Theo bảng thống kê 1 thì các lớp nâng cao thường tập trung ở các trường có chất lượng giảng dạy tốt và thành tích cao trong các kỳ đại hội thể thao SV ĐHĐN là Bách khoa, Kinh Tế, Sư Phạm, các trường khác hầu như không có.

2.1.2. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ cho giảng dạy và tập luyện các lớp nâng cao tại các cơ sở thành viên thuộc ĐHĐN

Qua bảng 2 cho ta thấy ĐHĐN cũng đã quan tâm

đến việc xây dựng cơ sở vật chất tại các trường phục vụ cho việc giảng dạy và tập luyện các môn chuyên ngành. Với tổng số sân bóng rổ được xây dựng ở các trường là 12 sân, sân bóng chuyên là 13 và bóng đá là 10 sân mini và 3 sân lớn 11 người. Tuy số lượng sân bóng nhiều nhưng hiệu quả sử dụng chưa cao, số lượng SV sinh hoạt và tập luyện ngoài giờ học rất ít, về tài liệu chuyên ngành như sách báo và băng hình để SV có thể tiếp thu và hình thành kỹ năng đúng vẫn chưa có.

2.1.3. Thực trạng đội ngũ giảng viên các môn GDTC nâng cao

Qua bảng 3 cho thấy: vấn đề bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn, nâng cao chất lượng đội ngũ, chuẩn hoá đội ngũ cán bộ giảng dạy đã được quan tâm. Trong những năm gần đây đã có 2 cán bộ tốt nghiệp tiến sĩ nước ngoài chiếm 11.1% và 7 cán bộ giảng dạy tốt nghiệp thạc sĩ chiếm 38.8%, ngoài ra còn có 3 cán bộ đang học cao học chiếm 16.6%. Bao gồm 8 GV thuộc môn Bóng rổ, 6 GV môn Bóng chuyên và 4 GV môn bóng đá tất cả đều giảng dạy đúng chuyên môn đào tạo, trong đó độ tuổi dưới 40 chiếm 50% và toàn bộ đều đạt được trình độ từ thạc sĩ trở lên.

2.1.4. Thực trạng kết quả học tập của SV các lớp GDTC nâng cao

Qua bảng 4 cho thấy: về kết quả học tập của SV các lớp GDTC nâng cao so với SV các lớp GDTC cơ

Bảng 1. Thống kê các lớp nâng cao tại các trường thuộc ĐHĐN

TRƯỜNG	MÔN		Bóng rổ		Bóng chuyên		Bóng đá	
	Có	Không	Có	Không	Có	Không		
Đại học Bách Khoa	x		x		x			
Đại học Kinh Tế	x		x			x		
Đại học Sư Phạm	x		x		x			
Đại học Ngoại Ngữ		x		x		x		
Đại học Sư Phạm Kỹ Thuật		x		x		x		
Cao Đẳng Công nghệ Thông tin – Khoa Y Dược		x		x		x		

Bảng 2. Thực trạng cơ sở vật chất tại các trường thuộc ĐHĐN

TT	Trường	Số lượng sân tập luyện				Chất lượng dụng cụ tập luyện						Tài liệu chuyên ngành	
		BR	BC	BĐ		BR		BC		BĐ		Có	Không
				Mini	Lớn	Tốt	BT	Tốt	BT	Tốt	BT		
1	ĐH Bách khoa	4	4	4	1	x		x		x			x
2	ĐH Kinh tế	1	3	2	0		x		x	x			x
3	ĐH Sư phạm	3	3	2	0		x		x		x		x
4	ĐH Ngoại ngữ	1	1	0	1		x		x		x		x
5	ĐHSP Kỹ thuật	2	1	0	1		x	x			x		x
6	CĐ CNTT - Khoa Y Dược	1	1	1	0		x		x		x		x
Tổng cộng		12	13	10	3	1	5	2	4	2	4	0	6

Bảng 3. Thực trạng đội ngũ giảng viên giảng dạy các môn GDTC nâng cao tại Khoa GDTC - ĐH Đà Nẵng (n = 18)

MÔN		Bóng rổ	Bóng chuyên	Bóng đá	Tổng
Trình độ	Tiến sĩ	1	1	0	2
	NCS	0	0	0	0
	Thạc sĩ	2	3	2	7
	Cao học	2	1	0	3
	Đại học	3	1	2	6
Giới tính	Nam	8	4	4	16
	Nữ	0	2	0	2
Tuổi	Dưới 30	2	1	1	4
	30-40	2	3	0	5
	41-50	1	1	0	2
	Trên 50	3	1	3	7

Bảng 4. Kết quả học tập của SV các lớp GDTC cơ bản và GDTC nâng cao

Lớp GDTC	Tổng số SV	Giỏi		Khá		Trung Bình		Yếu	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
GDTC cơ bản	9585	1472	15,3	3696	38,6	4065	42,4	352	3,7
GDTC nâng cao	145	75	51,7	62	42,8	8	5,5	0	0

Bảng 5. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các giải pháp phát triển hiệu quả giảng dạy các lớp GDTC nâng cao cho SV ĐH Đà Nẵng (n = 38)

TT	Tên giải pháp	Đồng ý		Không đồng ý	
		SL	%	SL	%
1	Tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của SV về việc tham gia các lớp nâng cao	34	89,5	4	10,5
2	Cải tiến nội dung giảng dạy, phương pháp giảng dạy các môn GDTC nâng cao	35	92,1	3	7,9
3	Tăng cường đội ngũ cán bộ chuyên sâu, có năng lực tổ chức và giảng dạy các lớp GDTC nâng cao	21	55,3	17	44,7
4	Xây dựng các lớp nâng cao theo mô hình câu lạc bộ trong các trường thành viên thuộc ĐHĐN	30	78,9	8	21,1
5	Có cơ chế đánh giá điểm, khuyến khích SV tham gia môn học GDTC nâng cao	12	31,6	26	68,4
6	Tăng cường cơ sở vật chất và khai thác tối đa cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giảng dạy các lớp GDTC nâng cao	28	73,7	10	26,3
7	Tăng thêm giờ giảng dạy ở các lớp GDTC nâng cao	17	44,7	21	55,3
8	Nâng cao trình độ chuyên môn cho GV giảng dạy các môn GDTC nâng cao	29	76,3	11	23,7
9	Tăng cường các lớp GDTC nâng cao ở các môn khác	30	78,9	8	21,1
10	Chuẩn hóa giáo trình, bài giảng, giáo án theo chương trình GDTC nâng cao cho SV ĐHĐN	15	39,5	23	60,5

bản thì luôn có thành tích vượt trội với tỷ lệ SV đạt thành tích khá, giỏi cao hơn rất nhiều (94.5% so với 53.9%) vì những SV thuộc lớp nâng cao hầu hết khi được tuyển chọn vào lớp nâng cao đều đã qua 1 đợt kiểm tra thể lực lẫn trình độ chuyên môn và đây cũng là các nhân tố chính, nòng cốt để bổ sung cho các đội tuyển các môn thể mạnh của ĐHĐN đi thi đấu ở các giải trong ngoài khu vực và toàn quốc.

2.2. Một số giải pháp nhằm phát triển hiệu quả giảng dạy các lớp GDTC nâng cao cho SV Đại học Đà Nẵng

Để lựa chọn được các giải pháp nhằm phát triển hiệu quả giảng dạy các lớp GDTC nâng cao cho SV ĐHĐN đề tài đã tiến hành nghiên cứu, tổng hợp và đề xuất 10 giải pháp, sau đó, thông qua phỏng vấn 38 GV Khoa GDTC - ĐHĐN để lựa chọn ra các giải pháp tối ưu. Những giải pháp nào có tỷ lệ đồng ý trên 70% thì được chúng tôi lựa chọn để ứng dụng vào thực tiễn nhằm phát triển hiệu quả giảng dạy các lớp GDTC nâng cao cho SV ĐHĐN. Kết quả thu được tại bảng 5 như sau:

Thông qua kết quả ở bảng 5 chúng tôi lựa chọn được 6 giải pháp được sự đồng ý cao (trên 70%) của các GV và nội dung cụ thể các giải pháp như sau:

Giải pháp 1: tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của sinh viên về việc tham gia các lớp nâng cao

Giải pháp 2: cải tiến nội dung giảng dạy, phương pháp giảng dạy các môn GDTC nâng cao

Giải pháp 3: xây dựng các lớp nâng cao theo mô hình Câu lạc bộ (CLB) trong các trường thành viên thuộc ĐHĐN

Giải pháp 4: tăng cường cơ sở vật chất và khai thác tối đa cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giảng dạy các lớp GDTC nâng cao

Giải pháp 5: nâng cao trình độ chuyên môn cho GV giảng dạy các môn GDTC nâng cao

Giải pháp 6: tăng cường các lớp GDTC nâng cao ở các môn khác

3. KẾT LUẬN

Từ kết quả nghiên cứu, đề tài rút ra được một số kết luận sau:

1. Về Thực trạng giảng dạy và tập luyện các của SV ĐHĐN trong các lớp nâng cao hiện nay cho thấy: nội dung chương trình giảng dạy GDTC phân phối chưa hợp lý, số tiết dành cho lớp nâng cao còn quá ít. Số lượng sân đạt tiêu chuẩn và trang thiết bị phục vụ cho việc giảng dạy và luyện tập môn nâng cao còn thiếu thốn, giáo án và giáo trình nội bộ vẫn chưa đc thống nhất, hầu hết là sử dụng kinh nghiệm và dựa vào giáo án các môn thể thao tự chọn để giảng dạy, điều này dẫn đến sự chưa đồng bộ và nâng cao được trình độ cho SV các lớp nâng cao, chưa có nhiều môn thể thao GDTC nâng cao để SV có thể lựa chọn, một số trường vẫn chưa tổ chức giải cấp trường để các em SV có cơ hội thi đấu để giao lưu học hỏi kinh nghiệm.

2 Thông qua phỏng vấn chúng tôi đã lựa chọn được 6 giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy các lớp GDTC nâng cao cho SV ĐHĐN, bao gồm: tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của SV về việc tham gia các lớp nâng cao, cải tiến nội dung giảng dạy, phương pháp giảng dạy các môn GDTC nâng cao, xây dựng các lớp nâng cao theo mô hình CLB trong các trường thành viên thuộc ĐHĐN, tăng cường cơ sở vật chất và khai thác tối đa cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giảng dạy các lớp GDTC nâng cao, nâng cao trình độ chuyên môn cho GV giảng dạy các môn GDTC nâng cao, tăng cường các lớp GDTC nâng cao ở các môn khác.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Ngọc Việt (2016) - *Giáo trình Phương pháp nghiên cứu khoa học TĐTT* - Nxb. ĐH Vinh
2. Trần Thị Hòa (2016) - *Vai trò quan trọng của giáo dục thể chất trong nhà trường* - <http://www.misa.com.vn/tin-tuc/chi-tiet/newsid/51070/Vai-tro-quan-trong-cua-giao-duc-the-chat-trong-nha-truong>.
3. Quách Đình Liên - *cần đánh giá đúng thực trạng hiện nay để có giải pháp thích hợp cho đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục nước nhà* - <http://pou.edu.vn/phongkh-htdn/news/can-danh-gia-dung-thuc-trang-hien-nay-de-co-giai-phap-thich-hop-cho-doi-moi-can-ban-va-toan-dien-nen-giao-duc-nuoc-nha.256>.
4. Thông tin về Khoa GDTC ĐHĐN <http://fpe.udn.vn/>
5. Quyết định số 6800/QĐ-ĐHĐN ngày 09 tháng 12 năm 2016 về việc ban hành quy định tổ chức giảng dạy, học tập môn GDTC trong ĐHĐN của Giám đốc ĐHĐN.

Nguồn bài báo: (Số liệu trích từ đề tài “Nghiên cứu hệ thống bài tập kỹ thuật nâng cao hiệu quả giảng dạy môn Bóng rổ cho SV lớp nâng cao tại ĐHĐN” Trần Lê Nhật Quang - Đề tài khoa học và công nghệ cấp cơ sở - mã số: T2017 - DĐN01 - 01)

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 14/3/2019; ngày phản biện đánh giá: 11/4/2019; ngày chấp nhận đăng: 20/5/2019)